

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Felcsészére 2 ft.
Félévre 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felölös szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Koronázási emlékszóbor.

Pozsonynak, a régi koronázó városnak, e hó 16-án nagy napja volt s ünnepe vele együtt az egész nemzetnek.

E napon leplezték le a koronázási domb helyén épült Mária Terézia királynő fehér márvány-szobrát, emlékérol a királykoronázásoknak s kegyeletül a dicső királynőhöz füződő emlékek iránt.

A szobrot Pozsony városa még az ezredéves ünnepre rendelte meg, de csak most lett teljesen kész.

Sötét gránit-talpazaton emelkedik a lovas-szóbor; a talpazat első részén ez az ismeretes mondás áll: „*Vitam et sanguinem*“ (Életünket és vérünket), a mely szavakkal a karok és rendek egykor biztatólag s lelkesedéssel fordultak az ellenségtől megtámadott királynőhöz. A másik oldalán levő felirat ez: „*Magyarország fennállásának ezredik: évében a királykoronázások emlékére emelte Pozsony szab. kir. város közönsége 1896.*“

Büszke ménen ül Mária Terézia, nemes, nyugodt magatartás jellemzi fejedelmi alakját. Baljában a ló kantáriját, jobbában a jogart tartja. A hatalmas spanyol paripa leszegi fejét; lábai alatt törött ágyu és roncsolt sánczkosár, győzemes csaták jelei.

A királyasszony jobbán magyar vitéz áll s

magasra emelt kardjával a határ felé mutat; balról magyar főúr lép a paripa mellett, aki a királynő felé fordítja arcát s kezévei, büszke meglegedettséggel mutat az ország felé.

A gyönyörű szóbor *Fadrusz* János pozsonymegyei születésű fiatal szoborművész műve. Fehér márványból készült, a melyet Olaszországban, a carrarai híres márványbányáknál véstek ki. Mintegy 160 ezer forintjába került a városnak.

A *Fadrusz* szobrát mindenki remekműnek találja, melyet csak magyar szív, magyar kéz alkotott meg. Ő felségének is megnyerte kiváló tetszését s ennek jelét is adta azzal, hogy a fiatal szoborművészt a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Magyarország történetének legszebb mozzanatai egyikére emlékeztet ez a szóbor. Mikor a nagy emlékü Mária Terézia királynő hat ellenségtől megtámadva, elhagyatva barátaitól, a magyar nemzethez folya-

modott oltalomért, egy szívvel s lélekkel ajánlottuk fel életünket és vérünket a királyi trón megvédésére; kivertük az ellenséget s a Habsburg-ház hatalmát századokra megszilárdítottuk. A Mária Terézia-szóbor a magyar nemzetnek koronázott királyához való tántorithatlan ragaszkodását jelképezi.

A pozsonyi Mária Terézia-szóbor.

A föld adója.

Nem is régen történt, hogy a képviselőház a földadó leszállítására vonatkozó javaslatot lezavazta. Pedig hát a föld adójának s az ez alapon kivetett mindenféle pótlékoknak csökkentése vagy legalább korlátozása egyike a legsürgösebb feladatoknak. E követelésnek jogosultsága tiszta és világos.

A föld adóját más, a mezőgazdaságra nézve a mainál sokkal kedvezőbb viszonyok között alapították meg a kataszteri tisztajövedelem 25¹/₂%-ban. Azóta a tiszta jövedelem országszerte leszállott, ellenben a pótlékok, a mint azt mindnyájan tudjuk, esodálatos leleményességgel szaporították. Adópolitikánk tehát a helyett, hogy a terheknek az apadó jövedelemmel arányosan való leszállítását vette volna célba, éppen az ellenkező irányban haladt és halad maig is.

A deficitiek éveiben ezt az eljárást menteni talán még lehetett volna. Most azonban deficitről már évek óta nincs szó, sőt minden alkalommal eldicsekesznek vele, hogy állami pénzügyeinek helyzete milyen fényes, milyen biztató. Szaporodnak a fényüzési czélokra szánt milliók. Nem volt elég az országos kiállítás deficitje, már is Párisba megyünk új kiállításra. Palotákat emelünk, adómentességet engedélyezünk az új iparosvállalatoknak, még a kvótát is felemeljük gazdagságunk érzetében, ide is, oda is jutnak a milliókból, az eladósodott föld pedig görnyed terhei alatt.

Lukács pénzügyminiszter elismerte, hogy adórendszerünk hiányos, tele van igaztalanságokkal. Igérte, hogy igyekezni fog eltüntetni az igazságtalanságokat, meghonosítja a helyes és arányos adózást. Aztán beterjesztelt egy törvényjavaslatot, a melylyel a házak adómentességét még jobban kiterjeszti, tehát jutalmat ad azoknak, kik elfordulnak a nemzet legrégibb foglalkozásától és házakba, gyárakba fektetik be heverő pénzüket. Ez aztán igazság!

A nemzet önmaga veti a fejszét arra a törzsre, melyből annyi századon át az erőt szívta. Csoda-e aztán, ha ez a vértől áztatott magyar föld inogni kezd, az elsüllyedés veszélyével fenyegetvén azokat, akik belőle táplálták önmagukat és a nemzetet?

Am a közvéleményt sem lehet véka alá rejtteni. Lassankint világosság kezd kibontakozni. Elsőben is *Torda-Aranyos* vármegye indított mozgalmat a földadó leszállítása mellett s példáját követik mások. Legutóbb *Somogy* közgyűlésén *Szalay* Imre tett a földadó leszállítására vonatkozó indítványt s az állandóan rossz, sőt újból hanyatló gabonaárak nem fogják engedni, hogy e kérdést elaltassuk. Megoldása nem is olyan

nehéz, mint azt sokan hiszik és feltüntetni óhajtják. Állami költségvetésünk hemzseg a legalább is fölösleges kiadási tételekről és mi egyáltalán nem tartjuk megengedhetőnek, hogy ha a magyar államnak nincs ereje arra, hogy a földművelőkön segítsen — Salonikiban és Isten tudja hol üzleteket tartson fenn a magyar kereskedés nagyobb dicsőségére. Minek avatkozik olyan dolgokba, melyek a magántevékenység által oldandók meg, ha nincsen ereje arra sem, hogy polgárai millióinak kifogástalan adórendszerrel biztosítsa? Miért halmoz el bizonyos rétegeket kedvezésekkel, mikor a nemzet nagy tömegével szemben a kizsákmányoló adózás szégyenétől sem bírja magát tisztára mosni?

De még csak nem is akarja. Kormányunkban nem látjuk még a jó igyekezetet sem, hogy könnyíteni szándékoznék az ország agyonadózott elemeinek terhén. Ehelyett abban fáradozik, hogy a kiegyezés révén új terheket vessen a nyakunkba, mert hisz az állam kasszája tele van, mi tehát gazdagok vagyunk. És keresik, hol lehetne még valamit szedni ettől a gazdag néptől.

Kitalálta ezt is a mi leleményes pénzügyminiszterünk. Ott van a gyufa, az még nincsen adó alatt. Tehát most a gyufaadón törli a fejét. Ezután következik a zsebkés- meg a csizmaadó — mert más már alig marad hátra.

Hajb, de hát a költsékezéshez pénz kell, főként akkor, ha amellet még az osztrák szomszédnak is akarunk egygyel-mással kedveskedni. Az adóra szükség van tehát s leghálásabb adótárgy a föld, mert az meg nem szokhet, el nem bujhat.

A földolog az, hogy minél több czifra palota épüljön s az osztrák ne mondhassa el rólunk, hogy nem vagyunk gavallérok. Ki törődik azzal, hogy eközben az országnak törzsét alkotó földművelő népe megdöbbenő gyorsasággal közeledik a koldusbot felé?

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A megsértett országgyűlés. Hála a Bánffy tapintatosságának, a pozsonyi koronázási emlékünnepe sem történhetett meg botrány nélkül. A kormányelnök szerencsétlen keze még ezt a szép ünnepet is megrontotta. Az történt ugyanis, hogy a szobor-leleplezési ünnepély alkalmából az országgyűlés képviselője is tisztelegni kívánt a király előtt. Az alsó-meg a felsőház elnöke több képviselővel s főrenddel meg is jelentek Pozsonyban, készen arra, hogy Ő felsége elé járuljanak a törvényhozás hagyományos ragaszkodásának kifejezésével. De mikor *Szilágyi*

Dezső, a Ház elnöke látta, hogy a hivatalos program úgy van megállapítva, miszerint Ő felsége elé első sorban a katonaság, azután a papi küldöttség járul s csak harmadsorban következnek az országgyűlés képviselői, lemondott arról, hogy megjelenjen a király előtt s így az országgyűlés tisztelgése elmaradt. Nem kell azt magyarázni a történelmet ismerő magyar embernek, hogy milyen megsértése az az országgyűlés méltóságának, mikor Ő felsége színe előtt a katonaság meg a papság után jelölik ki a helyét. Mert tudva van, hogy az országgyűlés, mint a nemzet egészének képviselője, egyenlő hatalmat képvisel magával a koronával. Az országgyűlés a nemzetnek azt az érzületét, akaratát képviseli, mely a szerződészerűleg elismert uralkodónak a koronát fejére teszi; a nemzeti érzületnek és erőnek ez a képviselője nem tűr alárendeltséget, mert megbízása onnan ered, ahonnan a koronaé, feladata, sulya, méltósága nem kisebb amazénál. Míg a katonaság s a papság csak hasznos szervei az egésznek, mely a nemzet összességének képviselője elé a jogérzés megalázása nélkül nem helyezhető. S hogy ez mégis megtörtént, ez az ünnepség rendezése körül elkövetett hibának, első sorban pedig a miniszterelnök ügyefogyottságának tulajdonítandó, akinek kötelessége lett volna gondoskodni arról, hogy az országgyűlés, ha már egyszer tisztelni akart, méltóságának megfelelően első helyen fogadtassék. Szilágyi Dezsőnek köszönhetjük, hogy az országgyűlés tekintélyét megővta, nem fogadván el azt a szerepet, mely a Bánffy ügyefogyottságából jutott volna neki. Ez az eset viharos jeleneteket idézett elő a képviselőházban is. *Holló Lajos, Eötvös Károly s Horánszky Nándor* állottak fel egymásután, kérdőre vonva a miniszterelnököt, vajjon csakugyan akart-e tisztelni az országgyűlés Ő felsége előtt, s ha igen, mivel menthető, hogy az őt megillető helyt nem kapta meg. A szónokok éles fejtegetéseit követő viharos zaj között csak nagy nehezen tört utat a Bánffy mentegetőzése, aki kijelentette, hogy érdemleges választ nem ad ugyan az interpellációkra (mert azt még be kell előbb tanulnia), annyit azonban mondhat, hogy tarokkozás közben beszélgettek Szilágyival a pozsonyi ünnepély felől s akkor egyet értettek abban, hogy az országgyűlés is tiszteljen a királynál. De később Bánffy mást gondolt s letett erről a tervről. Ezért maradt el hát a tisztelgés, mert ezt a programba fel sem vették, nem más okból. *Szilágyi Dezső* nyomban felkelt s megezáfolta Bánffyt, hogy beszéltek ők bizony a tisztelgés kérdéséről nem csak tarokkozás közben, hanem máskor, hivatalosan, meg is állapodtak, el is mentek Pozsonyba, vissza is jöttek anélkül, hogy fogadtattak volna, de azért ne tessék rosszra gondolni. Körülbelül ezeket mondta a Ház elnöke s ha nem is akarta egészen meghazudtolni a miniszterelnököt, de csak megerősítette azt a tényt, hogy az országgyűlés csakugyan tervbe vette a tisztelgést s hogy ez valamely okból elmaradt. Hogy

miért? ezt már az előzőkből tudjuk. Ugy a sajtó, mint a képviselőház nagy zöme erősen meg van botránkozva a történetek miatt, melyekért a felelősség egyedül a miniszterelnököt terheli. Vajjon hova fogják még sulyesztani a magyar országgyűlés tekintélyét ezek a szerencsétlen vezető kezek?

A sajtószabadság védelme. Mint már megírtuk, az igazságügyi miniszter olyan törvényjavaslatot szándékozik terjesztetni a törvényhozás elé, amely sulyosan sérti a sajtószabadságot. Ez a bünvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat, amelynek 16-ik paragrafusa úgy intézkedik, hogy mindazon sajtóvétségek, a melyek a magánbecsület ellen való támadásnak minősíthetők, nem az esküdt bíróság, hanem a közönséges törvényszék elé lesznek utalva. Tudni kell, hogy a sajtóbíróság nem úgy ítélkezik, mint a közönséges bíróság, amely a sajtóvétséget a száraz paragrafus alapján éppen úgy elítéli, mint a csirkefogót, holott a sajtóbíróság mindig tekintetbe veszi azt, hogy a sajtó munkásai egy nagy cél érdekében fáradnak s ha néha az ügy érdekében egyes, a hatalom polezán álló egyéniségek magán dolgait kedvezőtlen szinben tárják is elő, ez nem jöhet olyan beszámítás alá, mint a becsületben való közönséges rágalmazás vétsége. A 16-ik paragrafusnak tehát nyilvánvaló célja meggátolni vagy korlátozni azt, hogy a sajtó munkásai a hatalom urainak ügyeivel foglalkozzanak. Ez bizony a leghatározottabb merénylet a nemzet legdrágább kincse, a sajtószabadság ellen. Nem csoda tehát, ha úgy a szabad közvélemény, mint a sajtó munkásai felzudultak s tiltakozó szavukat készülnek felemelni e sérelmes paragrafus életbeléptetése ellen. A függetlenségi és 48-as pártkör indította meg a mozgalmat a sajtószabadság megvédése érdekében, karöltve az ország független érzelmű elemeivel s a sajtó munkásaival. A függetlenségi és 48-as pártkör már értekezletet is tartott, melyben elhatározta, hogy a közeli napokban a törvény korlátai között nagyszabású népgyűlést rendez Budapesten s a vidék nagyobb városaiban, melyben tiltakozni fognak az esküdtbírókról szóló törvényjavaslat ellen. A sajtó barátjainak az értekezlet a következő felhívást bocsátotta ki.

A magyar nemzet közszabadságának egyik legbecesebbjét: a sajtószabadságot veszedelem fenyegeti. Az alkotmány érintettségét kockára teszi a bünvádi eljárás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat 16. szakasza.

A közvéleménynek tiltakoznia kell a sajtószabadságnak e semmivel meg nem okolható, semmivel nem is menthető korlátozása, a közszabadságoknak ok nélkül való megtámadása ellen.

Tiltakoznia kell tekintet nélkül a pártkülönbségekre, mert hisz az alkotmány épsége közkincese az egész nemzetnek.

Sorakozzunk tehát egységesen ama nagy elv védelmére, amelynek minden csorbulásából csakis kára származhatik a nemzetnek.

Az egész társadalom tiltakozásának akarunk

hangot adni egy nagy tiltakásban, amely a törvény-vonta korlátok közt fog lefolyni.

E tiltakozó mozgalom megszervezésére e hó 17-én általános értekezletet tartunk a Budapesti Ujságírók Egyesületének helyiségeiben. Erre az értekezletre ezennel meghívjuk a sajtószabadságnak minden párttáborban lévő barátait.

A sajtószabadság érdekében megtartott általános értekezlet végrehajtó bizottsága.

Országgyűlés.

Az országgyűlés a mult héten sem dolgozott többet, mint az előzőn. A kormány a kvótakérdésben vajudik, nem tud semmiféle okos dolgot adni a parlamentnek. Így hát a honatyák csak nagy ritkán ülnek össze egy-két órára s akkor sem tanácskoznak országos fontosságú ügyek fölött, mert alig akad más dolguk, minthogy végighallgassák szármagokását a kormányelnöknek meg miniszter-társainak, akiket — egyebek hijjában — szorgalmasan interpellálnak. A kormány feleletein elveszekednek egy kiesít, azután — miután a nagy többség mindent tudomásul vesz — szétoszlanak megint ünnepegni. Hajh, mert olyan boldog ország vagyunk mi, hogy az óriási költséggel fentartott parlamentnek hónapokig sinez dolga a kormány jóvoltából, mindent a lángeszű Bánffy végez. A mult heti üléseken alig történt valami. Elsőben is **Perczel Dezső** belügyminiszter felelt meg **Polónyi Géza** interpellációjára a zólyommegyei főispáni szék törvénytelen betöltése tárgyában. A belügyminiszter azt hozza fel mentességül, hogy már 25 év óta gyakorlatban van az, hogy királyi kinevezés nélkül bizzanak meg egyeseket a főispáni teendőik ideiglenes végzésével. Miért lenne ő jobb az elődjénél, akik ezt a törvénytelen gyakorlatot behozták? A miniszterelnök **Polónyi Géza** azon interpellációjára válaszolt, hogy Ő felségének szentpétervári látogatása alkalmával miért tüntették el a magyar királyt és a magyar államot. **Bánffy** erre azt a meglepő választ adta, hogy a magyar királyi méltóságnak Ő felsége maga a leg-hívebb őrzője, nines tehát szükség rá, hogy a kormány intézkedjék az iránt, hogy Magyarország államisége a király személyében is kifejezésre jusson. Ennélfogva — **Bánffy** szerint — a kormánynak semmi köze ahhoz, ha a külföldi nagyhatalmak előtt a magyar királyt az osztrák császár palástjával teszik láthatatlanná s rólunk csak úgy vesznek tudomást, mint Ausztriának egy alárendelt tartományáról. A Ház egy része megbotránkozott **Bánffy** ur eszejárásán s kijelentésein, amelyet a világon egy más alkotmányos állam parlamentjében sem mernének elmondani.

Kossuth Ferencnek és **Apponyi** Albert grófnak arra a kérdésére, hogy a görögök hasztalan vérontását tétlen kezekkel szándékoznak-e végig nézni a nagyhatalmak, **Bánffy** elmondta ugyanazt, amit a hírlapokból ugyis mindenki elolvashatott, aztán büszkén vágta zsebre kezeit, kérkedően tekintvén szét hívei között, mintha csak ezt mondta volna: „Ugy-e, jó kivágtam magamat!”

A képviselőház mozgalmasabb eseményéről más helyen emlékeztünk meg.

Görög-török háború. A görög-török háborúnak immár utolsó jelenetei játszódnak le. Görögország, kimerülve, megfogyva, elcsüggedve, a nagyhatalmakhoz fordult, hogy a portánál tisztességes békefelté-

teleket eszközöljenek ki. Törökország hajlandó is volt a béke megkötésére, de olyan feltételek mellett, a melyeket Görögország nem volt hajlandó elfogadni. Tehát folytatta a küzdelmet utolsó erőmegfeszítésével. Mindhiába. A győzelem zászlóját **Edhem** pasa kezéből egy pillanatra sem tudta többé kiesikarni. A leolvadt görög hadsereg minden vonalon le van verve s ki van zárva annak lehetősége, hogy a hadi szerencsét megfordítsák. **Gribovónál** és **Domokosznál** szembeállottak ugyan még a török hadsereggel s egy-egy pillanatra úgy látszott, mintha a hadi szerencse rájuk mosolyogna, de a tulsulyban levő erővel szemben csakhamar kénytelenek voltak visszavonulni. A görög hadsereg most már vágyva-vágyik a fegyverszünet után. Valószínű, hogy a fegyverszünet már a legközelebb létre jön s azzal megkezdődnek a béke alkudozások. Az európai nagyhatalmaknak természetesen lesz rá gondjuk, hogy Törökország előnyös helyzetét tulságosan ki ne aknázza s a szegény Görögországnak legalább tűrhető békét biztosítsanak.

A pozsonyi koronázási emlékűnnep. E hó 16-án tartották meg a pozsonyi koronázási emlékszobor leleplezési ünnepélyét. Ő felsége a király jelenlétében. A régi koronázások ideje óta nem volt Pozsonynak olyan ragyogó, ünnepies napja, mint ez. Az egész város lobogódíszit öltött, utczáin az ország minden részéből összesereglett vendégek hullámoztak. A király reggel érkezett meg Pozsonyba, hol a pályaudvaron **József** és **Frigyis** kir. herczeggel élükön a kormány, országgyűlés és katonaság tagjai s a közélet minden rétegéből összegyűlt előkelőségek fogadták. A koronázási emlékszobor leleplezési ünnepélye d. e. fél 10 órakor vette kezdetét. Ekkor már a koronázó tért óriási közönség lepte el. Ott voltak a magyar miniszterek és sok tagja a képviselőháznak, valamennyien díszmagyarban. Ezek a király számára felállított díszes sátor egyik oldalán foglaltak állást, másik oldalon a küldöttségeknek jutott hely. A királyi sátor is csakhamar megtelt az uralkodóház tagjaival, akiket ritkán látott Magyarország oly szép számban együtt, mint ez alkalommal. Fél tíz órakor nagy mozgás s felriadó éljenzés jelezte a király jövetelét, aki 80 lovasból álló bandérium után koronázási diszhintóban érkezett meg. A király **Ferenc** Ferdinánd trónörökössel érkezett meg, mindketten huszár tábornoki egyenruhát viseltek. A király ágyudörgés közt lépett a sátorba. Aztán megkezdődött a mise, melynek végeztével **Dröszler** pozsonyi polgármester a király elé lépett és így szólt:

Pozsony város Felséged megkoronázásának negyedszázados évfordulóján elhatározta, hogy hűsége és szeretete jeléül szobrot állit a régi koronázó tombon. Most ime, kész emlékszobra a dinasztia második megalapító-

jának, a kinek Pozsony város is sok áldásos intézkedést köszön. Kéri a királyt ezután, hogy a szobor leleplezésére engedelmet adjon.

A király ezt felelte:

„Mindenekelőtt szívem mélyéből köszönetet mondok Pozsony szab. kir. város közönségének és polgárságának ama hazafias áldozatkészségeért, melylyel koronáztatásom negyedszázados érfordulója alkalmából dícső elődöm, Mária Terézia emlékét e történelmi nevezetességű helyen megörökítette. Nemzeti ünnep napja ez, a melyen ama nagy királyné iránt rójuk le a hálás kegyelet újabb adóját, ki a nemzetért élt, kiért a nemzet minden fia halni kész volt és kiben világszerte az uralkodói erények eszményképét tisztelik.

És most hulljon le a lepel, hogy a mult iránti kegyelettel és a jövőbe vetett erős hittel üdvözljük ezen emlékszobrot, mint nemcsak e régi koronázó város hazafias polgársága a trón és haza iránti háragaszkodásának és szeretetének, hanem egyszersmind mint a király és nemzet közötti áldásos összhangnak és az utókor soha el nem évülő hálójának jelképét.”

Ismét megdördültek az ágyuk, a pozsonyi dalosok a himnuszt énekelték. Minden szem a szobor lepleire tapadt. Lassan ereszkedett alá a ponyva s a gyönyörű emlékszobor egész alakjában előbukkant. Viharos éljenzés zengett fel erre a téren, maga a király is meglepetve nézte a hatalmas szoborművet s figyelmesen körül sétálván azt, elismerését fejezte ki Fadrusz Jánosnak, a mű megalkotójának. Ezután diszhintájába ülve, az udvarral együtt a közönség lelkes éljenzése között távozott, s a Kun Lászlóról elnevezett ferenczrendi templom tornyának felavatási ünnepélyén vett részt. Délután folyamán a különféle küldöttségeket fogadta Ő felsége, este pedig a pozsonyi színházban, a tiszteletére rendezett diszelőadáson vett részt a kir. család tagjaival egyetemben. A színházból egyenesen a pályaudvarra hajtatott, hogy Budapestre utazzék, hova hétfőn reggel érkezett meg. A király hosszabb ideig a székesfőváros vendége marad.

Ajándék a királynak. Egy pétervári lap azt írja, hogy a novgorodi osztrák-magyar kolónia egy küldöttsége legközelebb Bécsbe érkezik és a királynak Oroszországban tett látogatása emlékére eredeti és érdekes órát fog átnyújtani. Az óra egy méter magas gót torony alakjában készült és megmutatja az órákat, a napokat és a holdváltozásokat. Délben és este kilenez órákor kinyílik a torony kapuja és nagy kísérettel kilép azon II. Miklós ezár és I. Ferencz József. Az óra zeneműszerkezete ekközben az orosz és az osztrák néphimnuszt játsza. A két esászár kis alakja mintegy három perezig sétál föl s alá a torony előtt s aztán a kapun ismét visszatér a torony belséjébe. Az órát egy Novgorodban élő osztrák óráskészítette.

Egy kis királynő Budapesten. Budapestnek a mult héten érdekes vendége volt. Meglátogatta ugyanis a magyar fővárost Hollandia uralkodója: a kis Vilma

királynő anyjával, Emma régenskirálynővel egyetemben. A kis királynő még csak 15 éves, gyönyörűsége, szőkehajú leánya; alig hinné az ember, hogy ez a vidám, angyalarezu leánya 40 millió embernek parancsol. A királynék megérkezve, fiakkerre ültek s körülkocsikázták a várost. Érdeklődéssel nézték meg a nevezetesebb látnivalókat s mintegy 4 órai kocsikázás után visszahajtottak a nyugati pályaudvarba s visszautaztak Bécsbe, honnan az udvar gyászoló köréből rándultak le hozzánk néhány órára.

A miniszter és a portás. A szegedi vasuti állomáson régóta alkalmazva volt az öreg Puchalek Miklós, aki annakelőtte hosszabb ideig katonáskodott. Őrmester volt annál a századnál, amelynek báró Fejérváry, a mostani honvédelmi miniszter volt a kapitánya. Akkoriban még háboruszkodtak is s a kapitány meg az őrmester nem egy ütközetben vett részt. Azután elváltak. Puchalek vasuti portás lett, Fejérváry meg miniszter. De azért olykor-olykor találkoztak, mert a miniszter többször utazott Szegeden keresztül. Legutóbb Fejérváry már nem találta helyén a portást, amikor kérdezősködött, azt hallotta, hogy az öreg eltörte a lábát s hogy bajosan kerül vissza a helyére. A miniszter megemlékezett régi őrmesteréről s a napokban 50 frtot küldött a szegedi állomásfőnöknek abból a czélből, hogy azzal a Puchalek sorsán legalább pillanatnyira javítson.

Főherczeg és főherczegnők a babák közt. József kir. herczeg birtokán, az *alesuthi* leányiskolával kapcsolatos óvodába járó babáknak emlékezetes ünnepük volt a napokban az évi vizsgálat napján. A vizsgára elment ugyanis József főherczeg, az iskola fentartója, két leányával, Erzsébet és Klotild főherczegnőkkel. Az apró sereg társas előadásai, tréfás szavalatai és játékaiban igaz örömiük tellett a magas vendégeknek. A bemutatott játékok egyikében többek közt egy drótostót és egy perezces is szerepelt, és az utóbbi kötelességéhez hiven kínálta a rudra fűzött perezceket a vendégeknek, első sorban a főherczegnek.

— De nincs ám pénzem! — mondotta tréfásan a főherczeg.

Erre a kis fiúcska, bátran nézve a főherczeg jóságos szemébe, egész megnyugtatóan válaszolt:

— Tudom, hogy van a fenséges urnak, de most nem kell, mi ugy sem veszünk el pénzt a perezért!

— Az már más! — mondta nevetve a főherczeg és levett a rudról egy perezcet.

A párisi tűzvészről. Hir szerint már megállapították, hogy kit terhel a felelősség a jótékonysági bazár katasztrófájáért. Egy *Bellac* nevű munkás megvallotta, hogy egy edényből tölteni akart a készülék lámpájába, a melyből kifogyott az olaj. Minthogy sötét volt, odaszólt Bagasov nevű társához, hogy gyujtson világot. Bagasov gyujtot gyujtott, a melytől lángra lobbant az ott álló egész üveg éter. A fölesapódott lángok meggyujtották a deszkafödélzetet és a tűz

óriási sebességgel terjedt el a bazárban. A királyné testvérhugáról újabbán azt beszélnek, hogy a hercegnő önként kereste a halált, mert hisz a hercegnő sátra közelében két ajtó is szolgálhatott volna menekülésre. Az ujságok erős szavakkal elítélik ama férfiak gyáva tétlenségét, a kik a tüzvész kiütésekor csak a saját életük megmentésével törődtek. Többen azonban hősiesség magatartást tanusítottak. Így egy *Piquet* nevű olommunkás egymaga több mint 20 embert hozott ki a lángok közül. A bátor embert a beesületrenddel fogják kitüntetni, a mi Franciaországban a legmagasabb kitüntetés. Egy inas pedig, a ki a bazár égésekor urnőjét, *Greyfulhe* grófnét megmentette, úgy, hogy lánggal lobogó haját betakarta a kabátjával s élete kockázatásával ölben vitte ki a lángok közül, a *Greyfulhe*-családtól 100.000 frank jutalmat kapott. A szerenésés legény husz éves fiatal ember.

Szökés az esküvő elől. Egy szabadkai özvegyasszony házába nagy szerenese köszöntött be, egy gazdag almási földbirtokos személyében, aki megkérte az özvegy híres szépségű leányának kezét. De a szép leány már előbb anyja tudta nélkül odaadta a szívét másnak: egy szegény, egyszerű kovácsmesternek. Az anyja mégis rábirta, hogy odaigérje a kezét a földbirtokosnak, mire kitűzték az esküvő napját április 27-ére; azonban a szerelmes kovácsmester azzal fenyegetőzött, hogy az esküvőn odaviszi az oltárra a földbirtokosnak két eltitkolt gyermekét. Ettől a szégyentől megborzadt a leány s az esküvő előtt való estén kocsiba ült a szerelmes kovácsmesterrel s elhajtottak, hogy hova — azt nem tudni még ma sem. Csak annyi bizonyos, hogy másnap nem tarthatták meg az esküvőt, mert nem volt menyasszony.

Bor nélkül nincs élet. Nagy szomorúsággal szemlélte Schada Fülöp ó-szivácsi kiscgazda a fillokszera pusztításait. Napról-napra nagyobb kétségbeeséssel tapasztalta, hogy a borkészlete fogy, míg új termésre alig van kilátás. A féreg pedig tönkretette egész szőlőjét s ő csak a régi szüreték áldásait élvezhette. Maga is tudta, hogy ebből ugyan nem viheti sokra, de azért két-három éven át a jobb időkből megszokott mennyiségben fogyasztotta az italt. A napokban aztán elérkezett a fájdalmas állapothoz, midőn az utolsó kanesó bor maradt pinczéjében. Ezt komor hangulatban megitta, aztán revolvért vett elő s azzal agyonlőtte magát. Mindössze egy papirdarabot hagyott hátra ezzel a felirással:

— Bor nélkül nincs élet.

A szegény gazdát tehát szőlőjével együtt a filloxera pusztította el.

Kegyelem az utolsó pillanathan. Nem régen Szabó Béla sárospataki földbirtokost és gőzmalomtulajdonost egyik alkalmazottja czivódás közben agyonszurta. A meggyilkoltnak mozgalmas élete volt, így többek közt huszár korában őrmesterét egy bunkó-

val leterítvén, a hadi törvényszék halálra ítélte, de a király megkegyelmezett neki. Egy bajtársa, ki temetésén részt vett, következőképpen beszélt az esetet: A eschországi Saazban állomásoztunk 1867-ben, midőn bucsi Szabó Béla káplár, ki a eustozzai esatában ezüst vitézségi érmet nyert, őrmesterét, mivel folyton üldözte, egy bunkóval leütötte. A hadi törvényszék golyó általi halálra ítélte. 1868 január 6-án hajnalban a vesztőhelyre vitték az elítéltet. Gróf Spannochi őrnagy fölolvastván az ítéletet, a páleztát eltörte és az elítélt lábaihoz dobta. Ekkor egy tizedes vezénylete alatt hat gyorslövő lépett elő, kik már fegyverüket szegeztek Szabóra. A sok ezernyi ember lélekzetet visszatartva leste a következőket, midőn elhangzott az őrnagy szájából a kegyelemszó: „Pardon!” Leirhatatlan volt a hatás, ami ezután következett. Bajtársai, köztük én is, sirva öleltük át a halál küszöbéről visszatértet. Szabó még aznap oltárhoz vezette szép esch imádottját, a ki a kegyelmet a királynál kieszközölte. A vesztőhelyen Szabó egy kápolnát építtetett.

Innen-onnan. Huszonöt éves iskola. Szegeden az apácák vezetése alatt levő alsóvárosi leányiskola főnnállásának negyedszázados jubileumát a napokban ünnepelték, a növendékek és nagy közönség jelenlétében. Az ünnepségen Dessewffy Sándor esanádmegeyi püspök elnökölt, ki ma délben érkezett Szegedre Kún kanonok kíséretében. Wlassics miniszter képviselőjében Kállay Albert főispán volt jelen. A várost pedig Pálffy polgármester és Lázár polgármesterhelyettes képviselték. Dessewffy püspök Szegedről Makóra utazott. — **Agyonvert bíró.** Egy mármarosai községben, Trebusa-Fehérpatakon, Zsák János jómódu földbirtokost és bírót a minap éjjel, a mint ágyában fekvé aludt, szobájába lopódzott ismeretlen tettes doronggal és késsel annyira megsebezte, hogy másnap délben sebeibe belehalt. Vele egyszobában alvó nejét is veszélyesen megsebezte a gyilkos, a kit a csendőrség most mindenfelé nyomoz. — **Százéves község.** Kis-Orosz község (Torontálm.), ebben az esztendőben éri meg főnnállásának századik évfordulóját. A lakosság e nevezetes esztendőt tehát nem hagyta ünneplés nélkül és az évfordulót a szomszédos községek lakóinak részvételével fényesen megünnepelte. Az ünnep május 16-án volt és ekkor Rónai Jenő főispán föltűzte Szabó János ottani tisztartó mellére az ő felségétől adományozott koronás arany-éremkeresztet.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak olyan óriási forgalmu czegekknél, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világ-czegeknek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A malaczoztatásról.

Nagyobb uradalmakban, a hol nagyban üzik a sertésenyésztést, a koczákat egy időben búgatták fel, úgy, hogy a fiadztatás rövid idő alatt egyszerre történik. Az ily nagyobb uradalmakban igen sok helyen csak egyszer malaczoztatják a koczákat, némelyikben kétszer is, de ilyenkor is mindig úgy intézik a dolgot, hogy a malaczozás egy időben történjék, azért, hogy a malaczkok lehetőleg egyidősek legyenek s egyformán fejlődjenek.

Nem így van az a kisgazdánál, a kinek rendszerint nincs külön kanja, s koczái a legelőn különféle időtájban búgván fel, a malaczozás is különféle időre esik. Nagyban, egészben azt lehet mondani, hogy a kisgazda kétszer fiadztatja koczáit; az első fiadztatás rendszeren november-december hónapokra, a 2-ik a nyári hónapokra esik.

Alábbiakban elmondunk egyet-mást, a mit a sertések fiadztatásánál ajánlunk szem előtt tartani; első sorban felemlítjük sok gazdának azt a téves hitét, hogy a fiadzó koczákat ellés után kell csak gondozni, mert addig beéri szűkebb gondozással is. Hát ez a gondolkodás nagyon helytelen, mert a hasas kocza nemcsak magát kell hogy táplálja, hanem ébrényeit is, ezért ha a tápanyagok csak a test fentartására szabatnak ki, kevés jut az ébrények fejlődésére. De hát az ébrényeknek táplálkozniuk kell, még az anya rovására is, a mi azután apránkint a szűken tartott anyánál erőfogyatkozást von maga után, szoptatáskor pedig ez a szűkmarkuság megbosszulja magát, mert az így származott malaczkok nem lesznek életképesek bármiféle gondozás mellett se és a kocza deszkává soványodik, ennek pedig helyrehozásához is sok idő szükséges.

Ezért kell a jó gazdának a fiadzó koczákat legalább vehessége két hónapos korától jól gondozni s a lehető legjobban takarmányozni. A kocza jó gondozásával annak ereje biztosítatik a szoptatás ideje alatt, bő tejeléssel a malaczkok életerősök lesznek s gyorsan növe az ételhez is hamarabb hozzászoknak s nem sanylik meg még az anyatejtől való elválasztást.

Legjobb takarmány két hónapig míg az ébrények jobban fejlődnek s nem követelnek oly sokat a test tápanyagaitól, legelőn kívül, a burgonya s reggelenként egy kevés korpás langyos moslák. A 3-ik hónapban burgonya helyett ajánlatos kevés szemes tengerit adni, elegendő mozgást engedni, estére tiszta jó almot, száraz fekvőhelyet adni. Fiadzás előtt 4—5 nappal csak pép forma ivóst kell adni. Ezen takarmány által az állat mintegy a tejelésre előkészítették s a tejelválasztás nagyobb lesz.

Malaczozás előtt a koczákat pár nappal ott kell hálalni a hol fiadzani fog; ott magának előkészíti a helyet hol nyugodtan fog lefiadzani; jó száraz bő és nem hosszú alomról kell gondoskodni. Hosszu szalmájú alomnál megtörténik, hogy a kocza a világra jött tehetetlen malaczkokat, a melyek ide-oda esuszkálnak a hosszú alomban észre nem veszi s agyonnyomja őket.

Ha történetesen két kocza egyszerre fiadzik le, s közülök az egyik kocza 7—8-at, a másik 4—5

drbot fiadzik, alá lehet tenni a többől, de csakis 24—48 órán belül. Ha a kocza nem akarja az ilyen mostoha malaczkot elfogadni, akkor az idegent és a saját malaczkait szilvapálinkával kell bedörgölni, hogy egyforma szaguak legyenek, mert a sertés malaczkait csak szaglász által különbözteti meg. Van olyan kocza is, mely malaczozás után rögtön felfalja malaczkait; az ilyen koczákat legjobb többé fel nem búgattani, mert a melyik ezt egyszer megteszi, az a következő fiadzásnál is könnyen felfalja malaczkait.

A fias kocza etetésére vonatkozólag legezelszerűbb, ha a fiadzás után 1 hétig csak szemes tengerit adunk a koczáknak s langy meleg ivó vizet. Moslák etetése hasmenést okoz a malacznak. Később ha reggel szoptak a malaczkok, s a kocza a mezőre kijár, lehet újból a bő tejelés végett sűrűbb darás ivóst adni, de midőn hazajön lezárás előtt újból szemes tengerit kell adni, hogy a tej nagyon ne higuljon meg. Így gondozva a koczákat jó és életerős malaczkokat nyerünk, melyek az elválasztást sem sanylik meg.

A méhek rajzása.

Ha az időjárás tavasszal kedvező és a méhek jól teleltek, akkor a méhesaládok természetes ösztönüket követve már korán kezdenek rajzani; ellenkező esetben a rajzás későbbben következik be. A rajzásra való készülődés főjelensége, hogy a méhek a lépek széleire anyabölcsőket építenek, melyeket a méhkirályné bepetéz, azon czélból, hogy a család fiatal anyákat neveljen. Az anyabölcsők makkalaku befödése, sötét barna, sokszor fekete színe, biztos jele annak, hogy a rajzás csakhamar be fog következni. Ilyenkor a méh család egyre zsong és erősen készülődik a megoszlásra.

Ha kedvezőtlen idő áll be, pl. hűvös, szeles, esős napok következnek, a méhek rajzási kedve elmulik és az anyabölcsőket lerágják, a fiatal anyákat pedig megölik.

Jó időjárás esetén a rajzani készülő kas méhei előbb a megtelepedésre alkalmas helyet keresnek, azután visszatérnek még egyszer a régi lakásba, a hol teleszivják magukat mézzel, hogy új otthonukba ne költözzenek üresen és az öreg anyával együtt nagy zsongás közt elhagyják a régi tanyáját, s legtöbbször valamely fa ágai közé egy esomóba telepsznek le. A tavasszal kirepülő első rajt, előrajtnak nevezzük. Megtörténik azonban, hogy a raj valamely fa magasba nyuló ágaira ül, vagy falrepedésekbe vonul. Befogása ilyenkor nem valami könnyű dolog. Jól tesszük tehát, ha egy-két kast kitesztítva, méhfüvel erősen bedörzsölve, hígított mézzel beföcskendezünk, vagy ami még jobb, egy darabka mézes lépet tűzünk a csuesába és a fák ágai közé fektetjük. A raj észreveszi ezt és a kasok egyikébe a legtöbbször bele is költözik. Mikor már lecsendesedtek a méhek, a kast levesszük, a fa alá állítva, szélét kissé fölpeczköljük, hogy a még künn röpködő néhány méh könnyen betaláljon és alkotni kezdjen.

Ha a fának oly magas ágára ült volna a raj, hogy létrával sem lehetne befogni, akkor nem marad más hátra, mint hogy az ágat lefűrészeljük, lehozzuk és a rajt beleüssük a kasba. Természetes, hogy ezt a munkát csak gyakorlott méhész végezheti, a ki nem fél a méhtől, mert ha e munka nem végeztetik a legnagyobb nyugodtsággal, akkor a raj

könnyen szétreppenhet s a méhek veszedelmesen összeszurkálhatják a munkást. A farepedésbe vonult rajt csak füstöléssel lehet befogni.

A raj rendszeren szép, meleg csendes napon, legtöbbször déltájban szokott kivonulni. De megtörténik, hogy reggeli 9 óra előtt és délután 3 órán túl is rajoznak a méhek. Az első raj megjelenése után pár napra az anyaházak egyikéből kibúvik az új anya és a még ki nem kelt anyákat megölni igyekeznek, hogy létét a családban biztosítsa. De ha tovább akar rajozni a család, az anyabölcsőket megvédi és a kikelt anyát arra kényszeríti, hogy a kaptárban maradjon méhek egy részével mint másodraj kivonuljon. Az első raj után 6—10 nap múlva ereszt a család a másodrajt. Ha az időjárás kedvező, a család pedig erős, népes, a másodraj után 2—3 napra harmadrajt, sőt néha negyediket is ereszt a család.

Az utórajok várható megjelenésének az előjele, hogy a kikelt anya tü-tü-tü hangjára az anyaházakban levők kvá-kvá-kvá feleletet adnak. A tü-tü (kikelt) anya mintegy kérdezi, hogy megmaradhat-e a családban; a kvákoló anyák felelete mintha figyelmeztetné, hogy pártot gyűjtve távozzék azzal. Ha azonban több napig tartó esős, hűvös idő áll be, a család rajzási vágya megszűnik, a méhek az anyabölcsőket lerombolják és a bennük volt anyákat kidobják.

Kiválóan jó időjárás és gazdag mézelés esetén megtörténik, hogy az első raj is megrajzik. Ezt unokarajnak mondjuk. A másod-, még inkább a harmadrajjal gyakran több anya is van, de a nép csak egyet tűr meg, amazokat pedig irgalom nélkül leöli.

Az előrajjal megesik néha, hogy az anya, mivel öreg, szárnyai talán hibásak, nem képes vele tartani, a földre hull, vagy a fűben elvesz. Ilyenkor visszavonul a raj a kaptárba és csak akkor rajzik ismét, ha a bölcsőkből a fiatal anyák kikeltek. A kirepülő rajokat, különösen kedvezőtlen időjárás esetén, a mikor nem képesek eleget gyűjteni, etetni kell, különben nem erősödhetik meg a raj s elpusztul. Jó időjárás esetén is ajánlatos azonban, az első néhány napon át gondozni és etetni a rajt. Később azután megkeresik a méhek maguk is ételmüket.

Hernyók és rovarok elleni szer. A gyümölcsfákat pusztító hernyók és rovarok ellen mint hathatós szert a következőt használják: Fél font fekete szappan, fél font szóda és fél font kapadohány vagy diófalevél 6 liter vízben felforralandó, a forrázat ismét 6 liter vízzel felhigitandó. E folyadékot kerti fecskendővel a hernyófészkekre fecskendezzük. Maró hatásánál fogva e folyadék úgy a hernyókat, mint a leveleken élősködő tetveket rövid idő alatt megöli.

A baromfikolera elleni szer. A baromfit sokszor kolera öli; ha e tüneteket észreveszszük, használjuk a következő kitűnő hatású egyszerű szert és megmentjük állatainkat. Egy rész ötperezentes karbolsavat két rész vízbe keverünk és abból a beteg állatnak egy kávéskanálnyit a torkába öntünk (miután az orvosságot jól felráztuk), mire az állat azonnal jobban érzi magát, s rövid idő múlva már frissen eszeget.

MULATTATÓ.

Dürrög a kakas.

— Irta: Szerdahelyi Aladár! —

A völgyekben már zöldelt a pázsit, a hegyoldalakról megannyi csillogó ezüstszalakként futott alá az olvadó hó vize, hányini kezdte bojtos barkáját a rekettye s parti fűz, itt-ott felhangzott a fekete rigó füttye is: mikor egy kora áprilisi verőfényes napon hosszú tót szekeren döcögtem előre a magas Tátra közt meredélyes keskeny uton Váry Péter vadászlaka felé.

Csak ennyit távírozott: dürrög már a kakas!

Erre a figyelmeztetésre aztán visszasiettem volna tán a harmadik országból is. Hogyis ne! Böven részesedtem a hazai vadászatok minden nemében, csak éppen fajdra nem vadászhattam soha. — Rég érzett gyűnyörűség is fogott el, hogy ismét teli tüdővel szívhattam az éles hegyi levegőt, áttekinthettem az egymást sűrűn szeldelő völgyeket, bizarr alkotású szirtóriásokat, szédületes mélységeket s elmélyedhettem a rengeteg erdőség templomszerű esendőségének áhítatos csodálatába.

Öreg este is lett, mikor a vadászlakhoz értem, hol Péter tárt karokkal s hatalmas vacsorával fogadott.

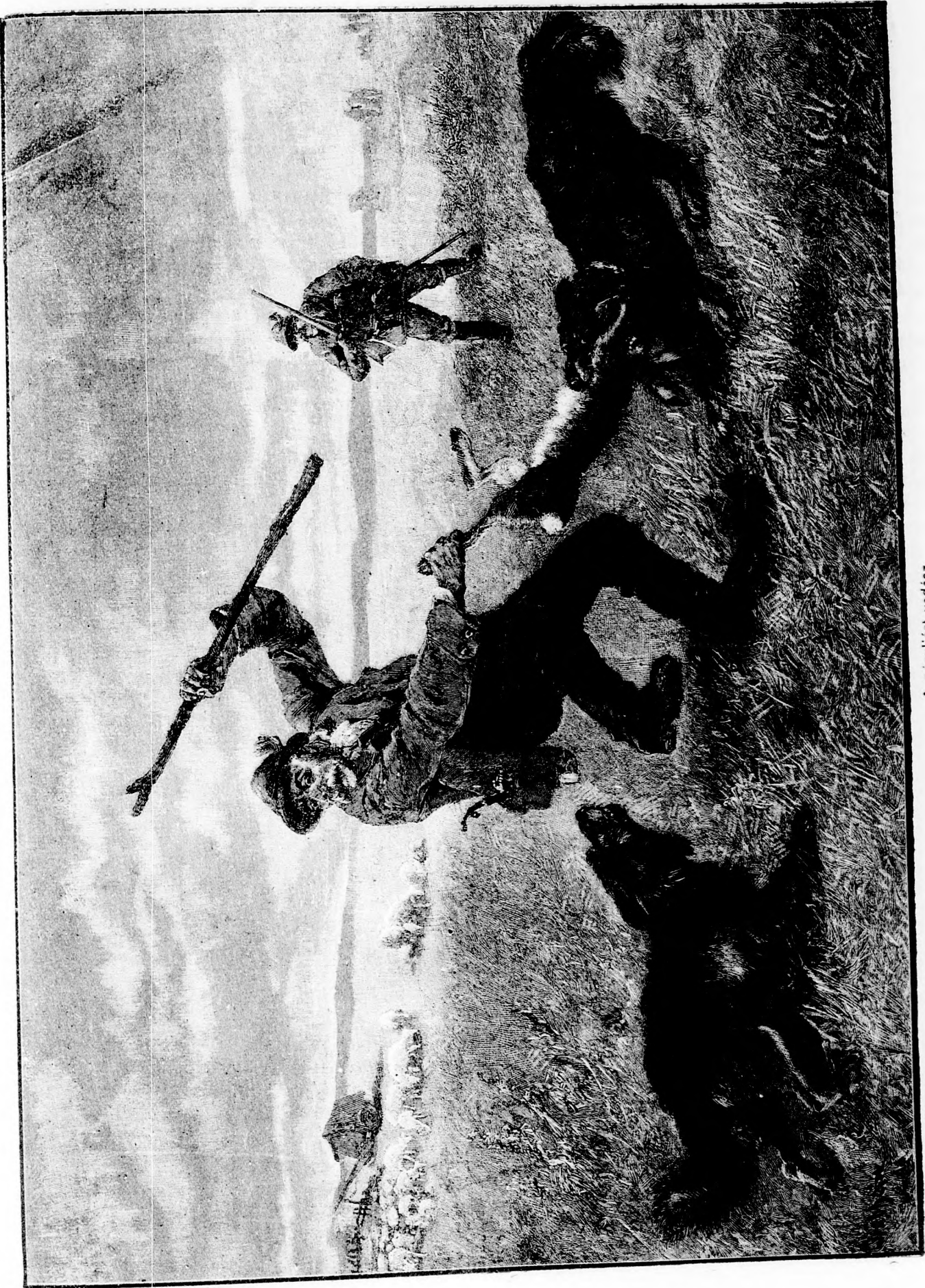
— Tizennégy kakast lestek meg az erdőörök s ha csak az időjárás nem zavar, pompás multságunk ígérkezik — szolt nagy vigán, hogy az asztalhoz telepedtünk. Hajnalban a szomszédos juharosban foglalunk állást, hol három darab tanyázik, onnan pedig éjjelre a havasalji kunyhóba megyünk fel s a vágások mentén folytatjuk a lest, ott lesz a java vadászatunk.

— Onnan aztán átesapunk az én erdőmbe, hol kisebb fáradtsággal jobban megközelíthetjük a kakasokat — biztatott a szomszéd uradalom főerdésze, egy középkorú, szikár, jókedvű ur, ki mint kitűnő lövő s szakács egyaránt nagy hírben állt.

Jó szakács voltáról meg is győződünk másnap este, hogy a vadászkunyhóba megszálltunk.

Körülültük a máglyatüzet, mely recsegve, ropogva emésztette a rávetett nagy halmaz fatörmelékét, aztán bundáinkra heveredve, jó sort aludtunk.

Estére az erdőörök egy özbakot hoztak a vadászlakból, melyet még pár nap előtt kizsigereltek s a főerdész legott nyársra huzta gerinczét, agyonspékelte szalonnával; szivéből, májából, tüdejéből pedig olyan pompás vadászrészt készített, hogy egy királyi asztalnak se vált volna szegényére. Aztán forró illatos vendzsört öntött poharainkba. Ez az ital nem egyéb, mint legjava egri vörös bor, felforraltva cizmettel, cukorral, citromhéjjal; szinte villamos áramlat fujta keresztül-kasul tőle az ember testét s talpra

A póruljárt vadász.

állitana egy haldoklót is. — Nagy szükség is volt erre a melegítő italra ebben a havasalji kunyhóban az ötfokos hidegben, — mert a tűznek odakint ilyenkor csak vaesora végeztéig szabad égnie, hogy fel ne költse a fajd figyelmét s hajnalig daczára bundának, halinacsizmának — az isten hidege veszi elő az embet.

Még javában égett a máglyatűz, kézzől-kézre járt a vendzsoros bádgedény, aztán pipaszó mellett sorra került egész csomó vadászdoma: mikor egyszer hangos esörtetés, heves szóváltás hallatszott fel az aljból. Alig hogy felugrottunk, két erdőőr bukkant elő a sűrüből, kik egy megkötözött embert taszigáltak előre.

— Megesiptük valahára a kaputos vadorzót nagyságos uram — szólt nekipirosodva az egyik, a rőthaju Janó. — Épp akkor ejtett el ő kelme a kis vágás szélén egy bakózet, a mint a kakasok holléte után leselkedtem. Hogy puskáját kiragadtam: birokra kelt velem s aligha el nem szabadul, ha szerencsére oda nem siet a zajra pajtásom, kivel aztán el is bántunk vele takarosan. Azért is nem dürrögött kérem tegnap óta a kakas, mert sorra riasztotta azokat ez a ficzkó.

A vadorzó nekitámaszkodott egy természetes hársfának s egy darabig nagy sötéten nézett maga elé, aztán gunyosan el-elmosolyodott. Egyetlen szóval sem felelt, bármint faggatták, bármit kérdeztek is tőle. Hatalmas termetű esinos ember volt, vagy harmincz éves lehetett. Bőrnyelű sapkája mélyen elfödte homlokát, kopott bekeese itt-ott kirepedezett. Vastag zsineggel körülcavart magasszáru halinát viselt. A dulakodás közben összecsapzott bajusza, szakálla, itt-ott felkarczolódott bőre, — hanem még így képéből kikelve is valami arra emlékeztetett vonásaiban, egész viselkedésében, hogy valaha jobb napokat láthatott.

Mint homályos álomlátás rémlett előttem, hogy én ezt az embert már láttam valahol. Persze, hogy láttam! Csakhogy réges-régen volt az. Világosan visszaemlékeztem most már arra az időre. Megfordultam egykor az apja házában is: híres agarász, jó módu földesúr volt annak idejében. A fiai közül éppen a legfiatalabbat, Jóskát nem szivelhette soha. — Sok mindenfélét rebesgettek akkor ennek okáról: talán ez is vitte a fiu anyját — valahában a fél vármegye legszebb asszonyát — idő előtt sirba. Jóska ettől fogva valóságos bünbakra lett az apai háznak. Kutya se vették: rá is szolgált bőségesen rossz hajlamaival, vásott, daczos természetével. A falujabeli legényekkel korhelykedett, duhajkodott, hétszámra a pásztorok közt tanyázott, mignem egyszer apja — hogy négy legszebb ökrét kéz alatt eladta — kitiltotta a házból. Azóta hire-nyoma veszett...

Valami csak belém nyilallott, hogy rávettem szemem a vadorzó arcára.

— No hát hol az a bak? — kiáltott rá Péter — közelebbre lépve.

— Keresse, aki látni akarja, — dörmögte vissza daczosan a vadorzó.

— Majd farkasguzsba kötöm én ő kelmét éjszakára s tudom is, hogy esze nélkül fog vallani hajnalra, csak tessék rám bizni ezt a jó madarat — dühösködött Janó, gyilkos szemeket vetve rá.

— No hát farkasguzsba vele, bánjatok el vele fiúk! holnap hajnalban pedig vezessétek a község-házához, megérdemli daczos alávaló viselkedéséért — kiáltotta Váry Péter teljesen kifogyva türelméből.

Az erdőőrök legott megragadták.

Odaszóltam Péterhez:

— Boesásd kérlek szabadon azt a szerencsétlent! Tégy ellene jelentést, de ne kinoztasd.

— So'se vesztegess mellette egy szót se, ugy se érdemel ő kelme kiméletet. Aztán nem, hogy megalázkodnék a semmirekelő, de még neki áll feljebb.

— No csak tedd meg a kedvemért, — vagy inkább távozom; nem nézhetem ezt a jelenetet tovább.

— Idealista voltál mindig s az is maradsz testvér — mosolygott Péter. — Hát vigye patvar, pusztuljon innen. Boesásátok szabadon; vadászat után bejelentem az egész esetet.

Az erdőőrök bosszus fejcsóválgatások közt oldozták fel a vadorzó kezét. Azt azonban meg nem állhatta Janó, hogy jókorát végig ne huzzon a hátán a kötélesomóval, amint támolyogva elhaladt mellette. A vadorzó nagy komoran rávetette szemeit, aztán egy ugrással eltűnt a sűrűben.

Hajnali három órakor már utban voltunk a havas felé: a kunyhóban csak Janó maradt, hogy gondoskodjék az ebédről. Egy órai fárasztó kapaszkodás után állást foglaltunk. Hatalmas szirt lábánál, százados tiszafához támaszkodva vártam a dürrögésre. — Alattam roppant hasadék tátongott, teli növe hárssal, fenyővel, bikkal, tövisbengével. Egy jegenyefenyő koronája szinte érintette a lábamat. Teljes szélesend állt be. Egyetlen ágacska se zörrent s még az a szokott zizegés sem hangzott, mely a legkisebb szellő fuvalmára is — akár colhárfa zenélne — oly rejtelmessé teszi a rengeteg erdőséget. Csak a hasadék legaljából hallatszott elveszően a patak méla csobogása.

Gyors érintést éreztem a vállamon. Összerezzenve tekintettem hátra. Ott állt a vadorzó puskával vállán, nyugodtan mosolyogva:

— Csak maradjon csöndesen — susogta hirtelen, amint észrevette, hogy szólani akarok. Jőjjön utánam, ne féljen, biztos helyre vezetem, a kakasok tanyájára. Nem értenek egy kukkot sem azok a naplopó erdőbakterek a leshez.

— Gondoljon inkább magára Jóska, hogy miként menekül innen, míg nagyobb baj nem éri. Ne

mentetetődzék, úgy is felismertem. Menjen haza s térjen tisztességes utra.

— Nem ér az én életem egy hajtófát sem, — ne is törődjék kérem velem semmit. Azt tudom, hogy pusztulnom kell innen, de előbb legalább valami esekélyességgel viszonzni kívánom, amiért kimentett a hinárból. Rávezetem a fajdra.

Egyet gondoltam: követtem Jóskát. Menés közben aztán mindenképpen azon voltam, hogy rábírjam a magábaszállásra.

— Már hogy mi lesz belőlem, nem tudom, de megkísértem: tudnék-e más emberré válni — szólt nekikomolyodva.

Aztán egyszerre megragadta karom. Áreza kigyulladt, szemei úgy csillogtak, akár a vadmacskáé. A sűrű felé mutatott.

Hallja, ott dürrög a kakas — szólt elfojtott hangon. — Csöndesen, vigyázva, akár tojásra lépne, tartson arra, majd én itt bevárom.

Nagy vigyázattal emeltem le fegyverem, aztán bokrok, fatörzsek mögé rejtőzve, lassan, nesztelenül haladtam előre. Néhol besüppedt lábam a fellágyult földbe, másutt a mélyedésekben kötésig is kellett gázolnom a torzsás havat. Sűrűn csepegett homlokomról a veriték, hanem az a lázas vágy, mely ilyenkor szüntől tölti a vadászembert, csak vitt, szinte emelt előre s ügyet se vettem rá, amint szuro szederindába kapaszkodva, szírtől-szírtre kuszva — megsikamlottam néha egy-egy szédítő mélység szélén.

A kakas elhallgatott: alig voltam távolabbra tőle százötven lépésnél. Ilyenkor meg kell állni mozdulatlanul s várni olykor sokáig is, míg újra hangzik a dürrögés, csak ha újra dürrög, szabad ismét előre haladni óvatosan. És a hányszor csak elhallgat, újabb néma várakozás. Utoljára szinte térden esuszik a vadász. A fajd, ha dürrög, se lát se hall. A szerelem ösztöne teszi ilyenné. Mert hát a fajok nyelvén a dürrögés — afféle szerelmi nyájaskodás. S hozzá milyen bohókás, modoros nyájaskodás!

Ötven lépésre sikerült megközelítenem a kakast. Ott dürrögött egy hatalmas fenyő ágán. Akkora volt, akár a legnagyobb pulyka. Fel-felborzolta magát, csakugy fénylett kékesfekete tolla. Izgett-mozgott az ágon, szinte tánczra kerekedett. Egyszerre rekedtes berregést hallatott, egész teste felfuvódott, mérgesen karmolgatta az ágat, meglebbentette szárnyait: suhogó repüléssel szállt mellé párja helyében egy másik kakas. — A párját ritkító páros viadalnak azonban elejét vettem. Ugy látszik, kontár természettudós vált volna belőlem, mert pillanatra sem kockáztattam tovább ritka vadászszerenésémet hosszab megfigyeléssel: megnyomtam fegyverem ravaszát s a kakas egy nagyot keringett a levegőben, aztán kiterjesztett szárnyait néhányszor összecsapva, leesett.

Gyönyörködve emeltem fel a pompás vadat: mellén érte lövésem. Lelkendezve kerestem a vadörzöt. Hanem azt ugyan nem találtam sehoh. Eltűnt,

akár varázslat járt volna nyomában. Nagy kinnal vergődtem társaimhoz, újraéledt jókedvvel tértünk a kunyhóhoz. Nagyot néztünk: még csak nyoma sem volt ott semmi tűznek. No itt ugyan cifra ebéd lesz ma! Adtavette vöröshajuja, bizton elnyomta az álmot.

Boszusan nyitottunk a kunykóba. Ott feküdt Janó megkötözve, szája felpeczkelve, füle táján véresen. Homlokához oda volt kötözve a baköz szarva. Szánalmas volta daczára egész nevetség volt rá nézni. — Hogy kiszabadították, legott felegyenesedett, semmi komolyabb baja nem esett. Csak a vadörzöt átkozta nagy dühösen, aki ilyen csuffá tudta tenni. A legbolondabb bosszút megis azzal ejtette rajta Jóska, hogy jó félig behasította késével bal fülét s egy darabkát ki is csikkantott belőle. Ettől ugyan kutya baja sem lesz, legfeljebb jegyes ember marad egész életére.

Jóskát azóta nem láttam.

Hanem ettől fogvást minden áprilisban ismeretlen kéztől remek fajdkakast hoz részemre a posta. Legutóbb egy kis irás is volt a küldeményhez esatolva, ezt a néhány sort olvastam róla:

— Megfogadtam tanácsát s úgy látszik jobb utra tértem. Manapság erdésze vagyok egy nagy uradalomnak, van szerető derék feleségem s van már egy kis fiam is. — Egész életemet szentelem rá, hogy ne legyen hajlandósága az uri dévajkodásra s a vadörzésre. — Ne resteljen felkeresni vagy egyszer — majd ha dürrög a kakas!

Képünkhöz.

A póruljárt vadász. Egy jól irányozott lövés — s a szegény tapsifüles felbukik. De nem adja meg magát olyan könnyen. Átlótt tüdővel, a három épen maradt lábán újra futásnak ered. A hajtó utána. Futás közben veszi észre, hogy vetélytársai is vannak. Két juhász kutya ugyancsak viszi az irháját, a tapsifüles nyomában; nekik is tetszik a könnyű vadászat s az jár eszükben, hogy most mindjárt milyen pompás ebédet fognak rögtönözni a megettett nyul teteméből. A tapsifüles nem sokaig bírja a versenyt; még egy nagyot szökik utoljára, azután végignyul a mezőn s kiadja árva lelkét. A hajtó örömmel kap utána, de ugyanakkor két felől egy-egy kuvasz is a vad lábaiba kapaszkodik s dühös morgással jelentik be jogigényüket. S megkezdődik a hajeziho. Az egyik kutya bele kap a tapsifülesbe, a másik pedig emberünk gérokkját kezdi szabdalni, úgy alkudozik vele: Nem adnád nekem azt a nyulat, ha jól megharapnám a czombodat? Szerencsére a vadász is észrevette a esete patét és siet a mi megszorult magyarunkhoz, hogy a puskája boldogabb végevel intezze el az illetőségi kérdést. Ezt a vidám jelenetet ábrázolja mai képünk, a vadászéletből.

Mult számunkban közölt számrejtvény megfejtése:

Madách Imre: „Az ember tragédiája.”

Helyesen fejtették meg: *Mezős Jánosné, özv. Stromszkyné, Eperjessy Gizella, Békéssy József, Gombkötő N. János, Banko András, Bicskey Kálmán, Nikodem József, W. Kiss Sándor.*

Lapunk 19. számában közölt szótagrejtvényt pótlólag helyesen fejtették meg: *Hj. Egertő Imre, Csösz József, Vörös Bálint.*

Számrejtvény.

Szoboszlai Gyúdtól.

1, 31, 5, 39, 6, 9, 37, 16.	Itt sok duló harezot vívnak.
12, 2, 14, 40, 59, 34.	Folyó vize Magyarhonnak.
18, 21, 3, 42, 40, 30.	Ékessége sok királynak,
23, 45, 10.	Madár, a melyet így hívnak.
28, 56, 22, 50, 27, 61.	Földrészt, melynek ez a neve.
32, 21, 43, 15, 30.	Ez egy kis országnak népe.
38, 31, 46, 59, 29.	Sok szép növénynek a neve.
44, 42, 49, 61, 32, 54, 41.	A törökök szent embere.
51, 4, 7, 26, 56, 63.	Halhatatlan költőnek neve.
58, 52, 60, 48, 24, 5.	Alpes hegység egyik része.
1-63.	Egy betilap munkásai.
	Akik sok jót szoktak írni!

LEVELES-SZEKRÉNY.

Egy előfizető. Ha azt hiszi, hogy a hagyatéki osztálynál rövidséget szenvedett, forduljon panaszával ügyvédhez, mert mi ilyen dologban a legjobb akarat mellett sem tehetünk igazságot, de még attól is tartózkodunk kell, hogy tanácsot adjunk, mert az előzményeket alaposan nem ismerjük. — Szabó István urnak. Ha a tanító részére kiszolgáltatandó járulék, mint szolgálatom nem volt telekkönyvileg bekebelezve, akkor azt az árverési vevőn, meg a szabad kézből vevőkön nem lehet követelni. Kár volt a bekebelezésről annak idején nem gondoskodni. — Gallo Lajos urnak. Gallo János ur lakása, Ocsa (Pest-megye.) — B. J. Verseg, T. I. Győr. Ny. S. Mező-Tur. N. K. Nagy-Kálma. F. J. Buziás. A. J. V. Péres, V. M. T.-Süly. B. A. Erdő-Gyarak. J. J. Legyes-Bénye, Sz. I. Pa.-Egres, V. K. Enyiczke, P. A. Som. Sorsjegyeiket nem huzták ki. — Furman Pál urnak. Köszönjük a szives figyelmeztetést, de némileg késve vettük kézhez, mikor már u. i. lapunk 20-ik száma is készen volt. Ezért nem emlékezhettünk meg az esetről. — F. S. urnak. Lábd. A kérdett Mária Terézia intézetet nem ismerjük, van azonban Budapesten egy jótékony egyesület a „Mária-Erzsébet” egyesület (I. Verbőczy-utca 23.) Tessék ide fordulni, mert ha nem is ez a keresett, a szükséges utbaigazítással mindenesetre el fogja látni. — Angeli Lipót urnak. Kecskeméten nincs vinczellérképezde. Allami vinczellér iskolák a következő helyeken vannak: Erdőszeg, Ménes, Nagyenye, Tarczal, Tapoleza, Pozsony, Eger és Szegvár. A tanfolyam tartama 1 év, kivéve Nagyenyedet, a hol 3 évig, Pozsonyt a hol 2 évig tart a tanfolyam. — Földmíves-iskolák a következő helyeken vannak: Ada, Rimaszombat, Szentimre, Zsitvaújfalú, Algyógy, Csáková, Debreczen, Beszterce, Medgyes, Csákvár, Pápa, Nagy-Szeben, Nagy-Szent-Miklós: A tanfolyam október 1-én kezdődik s két évig tart. Tandíj teljes ellátással együtt évenként 150 ft. Felvételi feltételek: betöltött 17 éves kor, irni olvasni tudás. A végzett növendékek munkafelügyelői állásokat nyerhetnek el, gazdatisztit nem, mert erre nem elegendő a földmíves-iskolákban nyert kiképzés. — Ifj. Janóczy András urnak. Hernyók ellen dohánylugviz kivonattal, az u. n. thanatonnal való permetezéssel védekezhet. Hogy ez miként történik, arra nézve a F. U. legutóbbi számának Levelesszekrényében talál utmutatót. Tessék ott utána nézni. Különben mai számunk Gazdasági dolgok rovatában is ajánlunk a hernyók pusztítására alkalmas szert. — Á. S. B. A tanítónak ismertett eljárása szabályokba ütköző s a szülőknek jogukban áll orvoslást keresni. Nincsen kizárva, hogy egyesesen a püspökhöz, mint a legelső egyházi hatósághoz forduljon. Méltóságos és nagytisztelű Szász Károly ref. püspök ur lakása: Budapest, Kálvin tér. A beadványra nem kell bélyeg. — Rákos Antal urnak. Igen.

Kis lutri huzása.

	Május 8.				
Bécs	39	45	20	53	57
Temesvár	66	77	12	19	45
	Május 12.				
Brünn	88	20	90	59	21

Budapesti piaci árak.

Budapest, május hó 22-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 76—81 kg. *tiszavideki* 7.65 frttól 8.10 frtig, *pestvidéki* 7.60 frttól 8.05 frtig, *fehértői* 7.60 frttól 8.05 frtig, *bácskai* 7.70 frttól 8.15 frtig, *bánsági* 7.40 frttól 8.05 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.20 frttól 6.30 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 4.20 forinttól 4.50 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.00 frttól 5.80 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.50 frttól 8.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.80 frttól 6.25 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 3.46 frttól 3.48 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	13.40	12.90	12.40	11.90	11.50	11.00	10.50	8.70	5.00

Buzakorpa, finom 3.30-3.35, durva 3.35—4.20 frt zsákkal együtt
Egyéb magvak: *vörös lóhere* 44—48 frt; *buzerna* 48—55 frt; *mák* 14—16 frt; *bab* fehér nagyszemű 5—10 frt, *apró* 7—9 frt, *tarka* 8—10 frt, *lenese* 7—12 frt, *borsó* héjas 10—12 forint, *köles* 4.20—4.60 frt, *kenyermag* 6.75—7.25 frt, *repeze* 10.60—10.70 frt. mm.-ként.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 350—350 frtig; *középmínőségűért* 200—250 frtig; *gyenge minőségűért* 180—200 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű* mm.-ként élő súlyban 27—29 frtig, *hízott magyar és tarka ökör közepminőségű* 25—26 frtig. *Fejős tehén*, magyarfajta 70—120 forintig, tarka 90—150 frtig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. élő súlyért fizetnek minőség szerint 24—38 krt. *Vágott borjú* 1 kgr. hussulért fizetnek 40—42 kr.

Juhvásár: *hízott ürü* páronként 15.00—18.00 frt, *feljarított juh* 12—14 frt, *kiverő juh* 8.00—10.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élő súlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 52—54 frt, *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 52—54 frt.

Baromfivásár. *Lúd* páronként 2.60—5.80 forintig *kaesa* 1.80—4.00 frtig, *tyúk* 1.10—1.30 frtig, *csirke* 50 kr.-tól 1.25 frtig, *káppan* 1.60—2.80 frtig, *pulyka* 2.80—5.00 frtig.

Takarmányvásár. *Réti szén* 2.00—2.70 frt, *muhar* 2.50—3.10 forint, *szupszalma* 1.80—1.90 frt, *alomszalma* 1.40—1.50 frt.

Vegyesek. *Tojás* 100 drb. 2.00—2.10 frt. *Szalonna* 45—48 krajczár. *Vaj* Ia. 70—90 kr., *Ia.* 60—70 kr. *Olvasztott vaj* 70—100 kr. *Méz* sárga csurgatott 40—75 kr. *Burgonya* sárga 1.50, rózsá 1.80, közönséges 70—80 kr., *paprika* 20—49 frtig, *hüvelyes paprika* 26 frt métermázsánként.

Műtrágyák. A *Hungaria* részvénytársaság heti jelentése a *Független Ujság* részére. Szuperfoszfát 17—19% vízben oldható foszforsav-tartalommal 21—23 kr. Amoniak szuperfoszfát 10—12% vízben oldható foszforsav és 3—5% légyentartalommal 4.50—5.00 forint. Chilisálótrom 95% salétromsavas nátron-tartalommal 10.80—11.20 frt. Az árak a feltüntetett súlyegységek szerint teljes kocsi rakományok vásárlásánál bérmentve az egyes közelebb vagy távolabb fekvő vasúti állomásra szállítva értendők. Fizetési feltételek megállapodás szerint.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 100 kgr.-ként 80—88 frtig, *tehénbőr száraz* 76—86 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—34 frtig, *tehénbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—34 frtig.

Első magyar gazdasági gépgyár

* részvény-társulat *

GŐZCSEPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
g a z d a s á g i g é p g y á r a,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel
és szakbavágo felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk
fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágo-
sító választ.

C Z I M:

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPESTEN.

Címre ügyelni tessék.

ORSZAGOS MAGYAR
KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessenffy Aristid, Komjáthy Béla, Pechy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet puszta csak a díjakat számítva fe a megfelelő kinstári bélyeggel: minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet a folyó évben életbe léptette a **több éves jégbiztosításokat** is: hat évre szóló jégbiztosításnál 10% a fizenkét évesnél 20% díjengedményben részesíti tagjait. A díjengedmény már a kötvényben leszámítatik a biztosított gazda emellett évenként ezzel kevesebb díjat fizet. Több évre szóló biztosításnál sem veszt el a fél az esetleges díjleszállítás előnyeit, mert az évenkénti megújításnál mindig csak az illető folyó évre megállapított díjszabály alapján számítatik ki a díj, és ebből vonatik le a 10% illetőleg 20%-os díjengedmény. A többévsésség dacára a biztosított fél a szövetkezet által nyújtott előnyök élvezetében marad.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdak, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapestben, (József-körut 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.**

**Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra**

melyek ez év folyamán két sorozatban július és szeptember hónapokban fognak megtartatni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

**„KOLOP“
kénesfürdő
és gyógyviz.**

A kolopi kénesfürdő és gyógyviz az **1896. ezred-éves Kiállításon elismerő oklevéllel tüntette-tett ki.** — Ugyanott az orvosi kongresszuson Ngs. **Bókay** Árpád egyetemi tanár ur mint a legerősebb kénhydrogénes vízről nagy elismeréssel szól, valamint a Szabad Lyezeumban Ngs. **Hankó** Vilmos tanár ur e csodás kénés hideg vízének nagy és fényes jövőt jósol.

A fürdő biztosan gyógyít minnenféle **heveny és idült csúzos bántalmakat**, mindennemű **heveny és idült bőrbajokat**, kiváló hatással van a **légző és emésztő szervek hurutos bántalmainál.**

A fürdő Jász-Nagykun Szolnok megyében **Tisza-Süly** községben fekszik, melyben posta- és táviradaállomás van. Prospektusok kívánatra ingyen küldetnek.

A fürdőévad kezdődik május 1-én

és tart szeptember végéig

A vízre vonatkozó megrendelések és további felvilágosítások **Véghess Sándor**-hoz földbirtokos és fürdőtulajdonos **Kolop-fürdő** utolsó posta **Tisza-Süly** intézendők.

Gazdáknak fontos!

Gazd. könyvviteli nyomtatványok

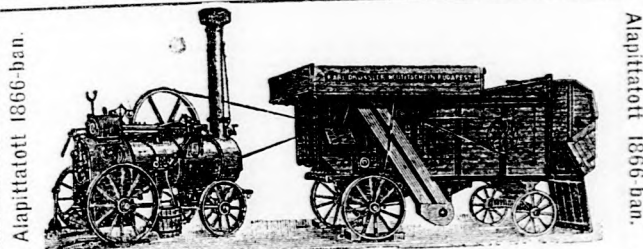
42-féle.

az Orsz. Magy. Gazd. egyesület által 1000 forint pályadíjjal jutalmazott gazd. könyvvitelten alapján összeállítva.

Az összes mintaívek **2 frt 20** krért bérmentve küldetnek meg.

Megrendelések **Kiadóhivatalunkba**

Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz. küldendők.

DRÖSSLER KÁROLY cs. és Kir. szab. gazdasági gépgyár vas- és ércöntöde
BUDAPEST, VI., Váci-körut 59. sz.

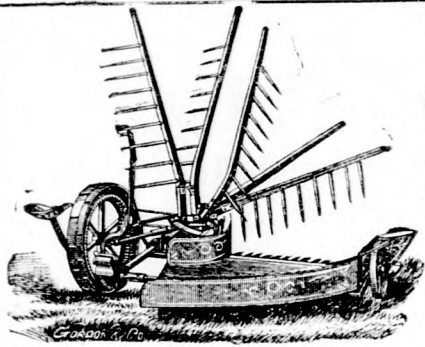
Ajánlja saját gyártmányu legkiválóbb kivitelű szabadalmazott gözcseplő-készleteit és az összes gazdasági vágó gépeket, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legteljesebben megfelelnek.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére:

LANZ HENRIK mannheimi czégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár gözcseplő- és gözcseplőgépekben, utóbbiak háromszori legújításra berendezve. Ezen készletek minden eddigi versenyéplésnél az összes versengő bel-földi és angol gyártmányokat legmagasabb kitüntetéssel legyőzték. Ezek tehát a világ legjobb gözcseplőkészletei.

Képes árjegyzékkel bérmentve, felvilágosítással készséggel szolgátok.

Az első sorvetőgépet
Magyarországban

Kühne E.

Legrégibb gazdasági
gépgyára készíté
MOSONBAN.
(1856).

A jelen évadra ajánlja mivelő eszközeit, lókapait, töltőgató répa-
gyomlálókat.

Uj! „COLUMBIA“ cultivator!

D. M. Osborne és Társa hírneves főkaszálóit,

arató és kévekötogeteiket.

A szombathelyi versenyen az első díjjal kitüntetve.

Hollingsworth, Heureka és Kedvencz szénagereblyé-
ket, szénaforgatókat legjobb kivitelben.
Kézicséplők, 2-4 lóerejű járgány cséplő-készletek, rosták, kon-
kolyozók, czirocseplők, Hungaria és Mosoni Drill sorvetőgepek stb.

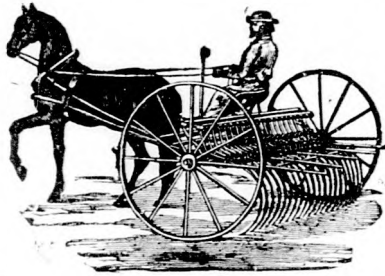
Főraktár:

BUDAPEST,

VI, Váci-körút 57/a.

Arjegyzék

ingyen és
bérmentve.

Tessék figyelni.

A tisztelt gazdáközön-
ségnek egy nélkülözhetetlen és
legjobb használt szerszáma a
kasza, a jó kasza egy kincs, a
rossz kasza egy olyan nyög,
mely nem érdemlé meg, hogy
közbe vettessék. Mindenképp meg-
van arról győződve és mégis vakon hisz a czifra nevekkel felavatott
kaszákban és magukat égriz magasztaló elárúsítóknak. Az egyföldi
kasza, mely eddig minden tulajdonosát várakozásán felül kielégítette

a „Szent Antal“ kasza,

mely múltán megérdemli a nép kaszája czímet, mint a hogy
sok vidéken nevezik.

Ezen kasza elismerésének egy nagyobb részét szívós, sem nagyon
kemény, sem laza és csodálatraméltó könnyűségének köszön-
heti. Különösen azért felel meg a közönség kívánságának, mert a
„Szent Antal“ kaszának erős nyaka, igen vékony pengéje van és egy
rendes kaszát ember kezéhez van igazítva; nem kell kovácskézre
adni a nyakat hajlítani, mert ezáltal a kasza hátulja rendszeren lágyul.

Sok gazda a hibás kalapás által a legjobb kaszát is elrontja, ez
a „Szent Antal“ kaszánál nem jöhet elő, mert az már ki van kalapá-
lva és kiprobálva lesz a gazdáközönségnek átadva.

A „Szent Antal“ kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon
át lehet dolgozni és egyetlen kaszakö-fenással 120-150 lépésnyire
akár a legkeményebb és legsűrűbb hegyi fűben is kaszálni.

Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt kicserélem.
A „Szent Antal“ kasza árai:

70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú.
1 frt.	1.05 kr.	1.10 kr.	1.15 kr.	1.20 kr.	1.25 kr.	1.30 kr.

Kalapáló készülék: ontott acél álló és kalapács ára: 50 krajczár.
3 darab rendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 db.
rendelésénél egy kasza ingyen — Megrendelhető **SOHR JOZSEF**
nál **Somogy-Szill.**

Képes árjegyzéket ingyen küldök.

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédél-
gést és az üzérkedést. És miután a „Szent Antal“ jegyű kaszámmal,
melynek híre röptében bejárta az egész országot, a szédélgőknek egy
kissé a kormúkra koppantottam, azt mindenféle turlfanggal utánozzák
és elakarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent Antal“
kasza. Ezzel szemben kijelentem, hogy Magyarországon sem ügynö-
köt, szem elárúsítót nem tartok és a valódi „Szent Antal“ jegyű
kasza csak nálam kapható.

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.**

Ezen hírneves háziszér ellentállt az idő megpróbálásának,
mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsilla-
pító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tag-
szaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölé-
sekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-
Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt,
nem titkos szer, hanem igazi répszerű háziszér, melynek egy
háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt.
üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban kész-
letben van; főraktár: **Török József** gyógy-
szerésznél **Budapestben.** Bevásárlás alkalmával
igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű
utánczat van forgalomban. Ki nem akar megkáro-
sodni, az minden egyes üveget „Horgony“ véd-
jegy és Richter czéggjegyzés nélkül mint nem va-
lódít utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.

Igen érdekes regények leszállított áron.

Portómentesen megküldve 1 forint helyett **40 kr.**

Nem szabad szeretnie.

Írta: Bodrogi Lajos.

Egy csodaember kalandjai.

Írta: Conan Doyle, ford. Fáy J. B.

Az erdősz ur fia.

Elbeszélés Theurriet Andretől.

„BELLA.“

Érdekes regény. Írta: Anna Vertua
Gentile.

A malom története.

Írta: Sudermann.

Angyal és ördög.

Írta: Mathers Helen.

Mi a szerelem?

Arab regény, írta: F. Marion Cas-
ford, fordította: Fáy J. Béla.

Megrendelhetők lapunk kiadóhivatalában Budapest, Köztelek.

„Fairbanks“ mérlegek

a legtekélyesebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados
rendszerűek, tolösúlyos fémmerőkarokkal bírnak s a **hidra tett**
terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

**Tartósság és könnyű kezelésük-
nél** fogva ugy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat
nyert **legkiválóbb mérlegek.**

**Gazdasági, szekér-, marha-, zék- és rak-
tári mérlegeinket**

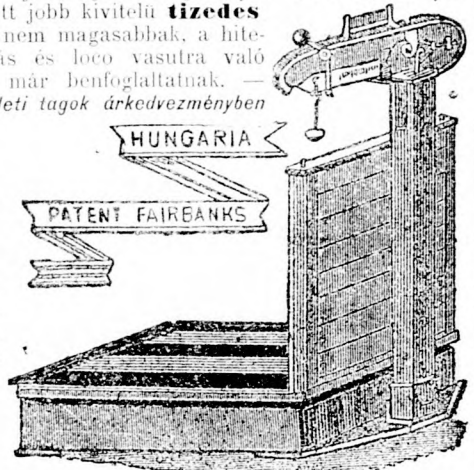
ezészerű és acélnak megfelelő szerkezetükkel fogva **külö-
nösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak** részére
a legmelegebben ajánlhatjuk. A jutányos árakban, melyek

súlyokkal számított jobb kivitelű **tizedes**
mérlegek árainál nem magasabbak, a hite-
lesítés, csomagolás és loco vasutra való
feladás költségei már befoglaltatnak. —

Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben

**részesülnek Gyár-
tásunk állami fel-
ügyelet alatt áll.**

Megrendelések
közvetlen köz-
ponti irodánkhoz,
Andrássy-ut 12.
czímzendők. Ár-
jegyzékkel, felvi-
lágosítással szin-
tén központi iro-
dánk szolgál.

Fairbanks

mérleg és gépgyár részvény-társaság.

Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Külső-váozsi-ut 146.

Ajánlom az 1896. évi szeptem-
ber 21-én Hódmező-Vásárhelyen
tartott ekeversenyen

arany, ezüst és bronzéremmel díjazott
egyetemes aczélekéimet,
melyek anyag, kivitel s olesó áráknál fogva az összes eddigi
konkurrencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmívelő eszközök gyára.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb
vetőgépe a jelenkornak
a **Melichár-féle**

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és
feltétlenül szolid kivi-
telű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára.

BUDAPEST,

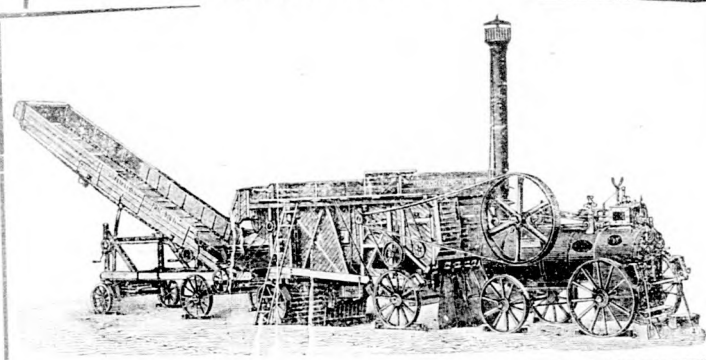
VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Umrath és társa

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPESTEN.

V., Váci-körút 60. szám.

Kedvező árak és fizetési feltételek mellett szállita-
nak kitűnően működő és több fontos újítással bíró

gőzcséplőkészleteket

valamint **kazalozókat**

minden nagyságban, a legmesszebbmenő jótállás mellett.

Ugyanott a tavaszi időnyre egyetemes és többvasu ekek, boró-
nák, hengerek, trieurók, vetőgépek, kaszáló- és aratógépek, lö-
gereblyék, rendkívül nagy választékban, a legjobb szerkezetben
olesó árakon szerezhetők be.

Képes árjegyzék összes gazdasági gépekről kívánatra
ingyen és bérmentve küldetik.

**Törleszt. kölcsön
földbirtokokra.**

Kölcsön a valódi becsérték
háromnegyed részéig 20-60 év
kötői időre **kézpénzben.**
Birtokos felmondhat, pénz-
intézet nem mondhat fel.
Csekély kamattal tüke is tör-
lesztetik. Lebonnyoltás leg-
rövidebb idő alatt.

— Convertálás belyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő
csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri
birtokív másolat. 40494

Ingatlan- és Jelzálog Forgalmi-Intézet,
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden
megyéjéből, halóságok és a legtekintélyesebb föld-
birtokosok által olcsóménnyel ajánlva van.

Kurcz Lipót és Társa

photocznikografiai műintézet

BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 13. sz.

Készít: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

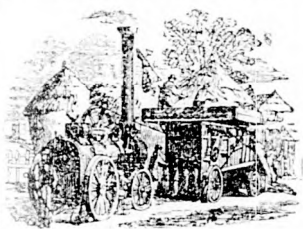
Clichéket

chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto-
typia, fametszet stb. utján.

Jérképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

• Vidi ki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek. •

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítészet

Budapesten, V. ker., Külső váci-út 46. szám.

Marshall Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigazgatója ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó
készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas-
és vasmőrlő-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák fejjállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legjobb magvak

kaphatók

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

Budapesten, VI., Andrássy-út 23. sz.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Az ezredéves orsz. kiállításon kitüntetve.

VARJU ÉS TÁRSA
es. és kir. szab.

hangszer-ipar telep
BUDAPEST,
VIII. József-körút 20. sz.

Ajánlják saját gyártmányú hangszereiket. Cimbalmok pedál nélkül 45, 55, 60, 65, 75 frtert pedálos 80 fttól feljebb. Czimbalmainkért 2 évi kezesseget vállalunk. **Iskolahegedűk** 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frtert és feljebb. Regi kijátszott hegedűk nagy választékban 15, 18, 22, 26, 30 frtert és feljebb.

Javítások elfogadtatnak, gyorsan s pontosan eszközöltetnek.
Használt hangszerek becseréltetnek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Lapunk előfizetői, ha a megrendelésnél e lapra hivatkoznak árengedményben részesülnek.

Ó-falui gazdaság posta Czikó Tolnam.
keres földmiveléshez

S pár munkást,

akik a nyári aratást végeznék. Lakás, tüzre való ingyen jár. Bővebbet levélbeli megkeresésre a nevezett gazdaság kezelője ad.

A nevezett munkások felvidéki tótok is lehetnek.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utcza 31. Váci-körút sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legelőkeletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legelőkeletesebb permeterzőgép a

VERMOREL-féle „ECLAIR“

peronospora permeterző, mely eddig minden versenynél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

„AZURIN“ 1 frt 15 kr. kilgmmja, 1 frt 10 mmként.

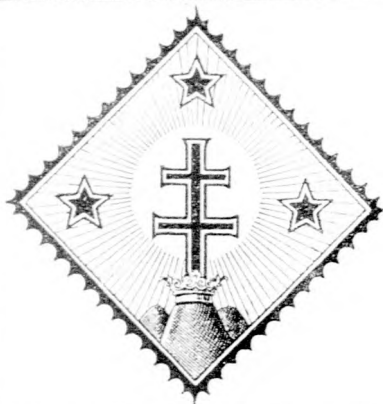
Aussigi „RÉZGÁLICZ“ 30 frt mmként.

„RAFFIAHÁNCZ“ 42 kr. kilgmmja, 40 frt mm.

A tömeges megrendelések következtében — késések elkerülése végett — kérjük különösen az

ECLAIR

permeterző megrendeléseket idejekorán hozzánk juttatni.

A „HUNGARIA“

MŰTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ajánl:

Superfoszfátot, Chilisalétromot

és minden más műtágyaféléket, legjutányosabb áron és elismert kitünő minőségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST, V., Váci-körút 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.